

СТРАТЕГІЧНА ОБУМОВЛЕНІСТЬ НЕОБХІДНОСТІ ПОБУДОВИ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНИХ МОДЕЛЕЙ МСФЗ ДЛЯ БІЗНЕСУ УКРАЇНИ

*Гордієнко Н. І., проф., канд. екон. наук, Поліська К. А, магістр,
Гончарова Ю. В, магістр, Харківський національний університет міського
господарства імені О. М. Бекетова*

Зміни в суспільстві, що назріли в Україні, охоплюють в першу чергу економічну сферу. Ці зміни є глибинними засадами удосконалення системи управління економікою, яке значною мірою залежить від стану його інструментарію, тобто і від його обліково-аналітичної складової. Процеси, що обумовлюють стратегічну необхідність моделі МСФЗ для бізнесу України комплексно сформульовані в державному документі «Україна 2020: Стратегія розвитку». Кінцевою метою визначених в ній змін є досягнення європейських стандартів життя та гідного місця України в світі, що прямо обумовлює необхідність використання європейських методів діяльності, в тому числі і в фінансово-обліковій сфері. Векторами досягнення мети виступають: сталий розвиток країни, безпека держави, бізнесу та громадян, відповідальність і соціальна справедливість [1]. При уважному розгляді системи МСФЗ можна констатувати, що ці вектори, в дещо зміненій формі стосовно сфери їх застосування, є характерними і для показників цієї системи.

Спираючись на економічну обґрунтованість, прозорість, доступність і постійне пристосування до нових обставин, на засади добровільності, ці стандарти є найбільш придатними і надійними для раціонального бізнесу в умовах ринкової економіки, незалежно від місця його функціонування. Стратегічна обумовленість необхідності використання досвіду інших країн по впровадженню моделі МСФЗ полягає в тому, що бізнес не спирається на механізми примусового впровадження, а вирішує цю проблему, з позицій економічної мотивації. Щоб зацікавити бізнес у впровадженні міжнародних стандартів мають бути вирішені такі проблеми [2]:

- а) мотивації керівництва бізнесу в запровадженні стандартів;
- б) забезпечення високої якості облікової інформації;
- в) створення нормативно-правової бази з питань обліку для малого бізнесу;
- г) подолання нестачі кваліфікованих кадрів, що здатні впровадити в життя міжнародні стандарти.

Зазначеними вище вимогами мотивація бізнесу не вичерпується, оскільки вона має також стратегічний аспект, який в умовах України набув пріоритетного статусу. До цих аспектів слід віднести [3]:

- а) взаємоузгодження політичного процесу з інституціональними економічними структурами;

б) реструктуризацію застарілих структур або відмову від них та повну заміну новими;

в) еволюційний підхід до будь-яких змін в сфері економічного регулювання та орієнтацією його на протяжний проміжок часу .

Міжнародні стандарти, таким чином, відкривають великі можливості для переходу до ефективного та гнучкого управління. Складність і відносна протяжність цього процесу, а особливо можливі втрати, не завжди сприяють позитивному ставленню бізнесу України до радикальних змін в обліково-аналітичній моделі.

Аналіз законів і нормативних настанов свідчить, що для становлення обліково-аналітичної моделі для бізнесу України, на засадах стандартів МСФЗ, існують основоположні законодавчі та інші нормативні передумови. В той же час, розроблені економічні аспекти підходу до обліково-аналітичних моделей досить поверхові. Головна прогалина полягає в тому що переважна кількість розробок і підходів присвячена аспектам використання обліково-аналітичних моделей при фактично відсутній розробці питань впливу її на загальний економічний стан і перспективи конкретних бізнес – одиниць.

Міжнародний досвід використання МСФЗ, вирішується шляхом конвергенції стандартів фінансової звітності. В Україні однозначно загальноновизнаною стала думка, що конвергенцію слід здійснювати на основі класифікацій, оціночних підходів, які притаманні системам, конвергенцію з якими може здійснювати обліково-аналітична модель України (з системами МСФЗ, GAAP USA).

Вихідною ланкою, що об'єднує всі складові обліково-аналітичної моделі для бізнесу України є гармонізація внутрішньої і зовнішньої ділової активності бізнесу яка включає в себе оціночний підхід як до тих явищ, що характеризують використання ресурсів і капіталу, так і тих позаринкових явищ з якими взаємопов'язано бізнес.

Із розгляду наведених проблем випливають такі узагальнюючі висновки:

1) ключовим суб'єктом в економічній діяльності є саме бізнес, а тому обліково-аналітичні системи повинні орієнтуватися в першу чергу на його потреби та на вимоги спілкування і взаємодії бізнесу з іншими суб'єктами як в економічній, так і в суспільній діяльності;

2) формально обліково-аналітичної моделі розробленої спеціально для бізнесу не існує, але поряд з цим в загальній системі бухгалтерського і фінансового обліку повинні існувати і аналізуватися такі показники, які стимулюють діяльність бізнесу, його відповідальність та зв'язки з позабізнесовими сферами. Ці показники мають взаємоузгоджений характер, що впливає із економічної природи бізнесу, а тому вони об'єктивно виступають у формі певної системи, яку теж можна розглядати як обліково-аналітичну модель саме для нього;

3) зважаючи на глобальний характер економічних відносин, вимогам якого підкорене функціонування будь якого національного бізнесу і без врахування чого неможливе функціонування бізнесу взагалі, обліково-аналітична діяльність на засадах МСФЗ має базовий характер;

4) специфіка діяльності бізнесу в Україні обумовлює конвергенційний характер використання міжнародних стандартів, але за умови пріоритету цих стандартів, а конкретно – МСФЗ.

Список використаних джерел:

1. Україна 2020: стратегія розвитку. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.unian.net/politics/989834-poroshenko-obnarodoval-tezisyi-strategii-2020.html>
2. Хватов Ю. Ю. Сравнительный анализ международных рейтингов конкурентоспособности стран / Ю. Ю. Хватов // Бюлетень Міжнародного Нобелівського економічного форуму. – 2012. – №1(5) т. 2. – С. 390–398. (Наукове видання)
3. Пестовська З. С. Теоретичні аспекти управління поточними фінансовими потребами підприємства/ З. С. Пестовська // Бюлетень Міжнародного Нобелівського економічного форуму. – 2012. – №1(5) т. 1. – С. 287–296. (Наукове видання)

ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ ТА МОЖЛИВОСТІ СКЛАДАННЯ ЗВІТНОСТІ ЗГІДНО МСФЗ ДЛЯ СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

*Гордієнко Н. І., канд. екон. наук, професор, Серета А. Є., студент,
Харківський національний університет міського господарства імені
О. М. Бекетова*

В Україні відбувається реформування системи бухгалтерського обліку. Одним з напрямків є впровадження Міжнародних стандартів фінансової звітності. Для України це є досить важливим кроком при виході на світовий ринок. Особливе значення має впровадження МСФЗ для малих та середніх підприємств, оскільки вони забезпечують робочими місцями велику кількість людей. Саме тому необхідно щоб інформація відносно діяльності цих підприємств була повною, зрозумілою, достовірною. В період розробки Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) вважалось, що вони можуть використовуватися для всіх компаній, однак у світовій практиці МСФЗ не отримали широкого поширення серед підприємств малого та середнього бізнесу. З метою зниження навантаження на малі і середні підприємства щодо складання звітності відповідно до міжнародних стандартів Рада з МСФЗ розробила спрощений стандарт (далі – стандарт для МСБ). Метою Ради з МСФЗ при розробці стандарту для МСБ було, з одного боку, задоволення потреб користувачів звітності компаній малого і середнього бізнесу, а з іншого – зниження вартості складання звітності.

В Україні основним документом, який контролює складання та подання фінансової звітності є Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва». Проте окремі положення викладені і в інших нормативних актах та законах. МСФЗ для МСП є більш детальним та конкретизованим ніж національний П(С)БО 25. Міжнародний стандарт стосується не тільки складання та подання фінансової звітності, а й детально роз'яснює важливі аспекти ведення бухгалтерського обліку саме для